

De Crisismaatregel Als gedwongen zorg direct nodig is

Informatie over de Wet verplichte ggz

**ggz
ingeest**
samen
op eigen
wijze

U ontvangt deze informatie omdat voor u (of voor een familielid/naaste) een crisismaatregel is aangevraagd.

Soms is direct verplichte zorg nodig omdat het ernstig vermoeden bestaat dat een psychische aandoening onmiddellijk dreigend nadeel voor uzelf of uw omgeving veroorzaakt.

De burgemeester kan dan een crisismaatregel afgeven. Een crisismaatregel is maximaal drie dagen geldig.

Wat is een crisismaatregel?

Een crisismaatregel is een beslissing van de burgemeester waarmee verplichte zorg toegepast kan worden in een crisissituatie waarin snel ingegrepen moet worden vanwege onmiddellijk dreigend ernstig nadeel, voor uzelf of uw omgeving.

Iedereen kan bij de gemeente melden dat voor een persoon verplichte zorg nodig lijkt te zijn. De melding wordt meestal gedaan door familie, buren, zorgverleners of de politie.

Hoe komt de burgemeester tot een beslissing?

De burgemeester vraagt een psychiater om een medische verklaring op te stellen. De psychiater kan de officier van justitie vragen om politie- en justitiële gegevens over u te verzamelen en aan hem te geven. Deze gegevens moeten nodig zijn voor de beoordeling van het onmiddellijk dreigend ernstig nadeel. In de medische verklaring moet alle informatie staan die de burgemeester nodig heeft om de crisismaatregel af te kunnen geven. De burgemeester, of de door hem aangewezen medewerker van een gemeentelijke dienst, praat zo mogelijk ook met u en kan bijvoorbeeld vragen naar uw eigen voorkeuren voor de benodigde zorg. Heeft u een crisiskaart, dan wordt deze ook bekeken. Als het niet lukt om u te spreken, of wanneer u dat niet wilt, vermeldt de burgemeester in de crisismaatregel waarom er niet met u gesproken is. De burgemeester zelf kan aan de officier van justitie vragen of voor u ooit al machtigingen voor gedwongen zorg zijn afgegeven.

Wanneer wordt een crisismaatregel afgegeven?

- Er is sprake van onmiddellijk dreigend ernstig nadeel voor u zelf of uw omgeving. Het is niet altijd nodig dat er al iets ernstigs is gebeurd, maar vaak zal dat wel zo zijn. De kans daarop kan ook voldoende zijn, maar die kans op ernstig nadeel moet wel direct aanwezig en dringend zijn.
- Er is een ernstig vermoeden dat het gedrag dat leidt tot dat onmiddellijke ernstige nadeel wordt veroorzaakt door een psychische stoornis. Een psychiater moet dit vaststellen.

- Een crisismaatregel is nodig om het nadeel weg te nemen.
- U verzet zich tegen de zorg die u nodig heeft.
- Er is geen tijd om de procedure voor een zorgmachtiging te volgen omdat het ernstig nadeel onmiddellijk dreigend is.

Tijdelijke verplichte zorg voorafgaand aan een crisismaatregel

Voorafgaand aan de crisismaatregel is tijdelijke verplichte zorg mogelijk. Het gaat om de uren tussen de crisismelding bij de gemeente en de beslissing van de burgemeester. In die periode kunnen ambulancepersoneel, de politie of zorgverleners zo nodig tijdelijke verplichte zorg geven. Zij moeten dat dan wel melden aan de burgemeester en aan de zorgaanbieder. Als die beslissing genomen wordt, betekent dat bijvoorbeeld dat u tegen uw zin vervoerd mag worden naar een beoordelingsplek of dat u tegen uw zin moet wachten op de komst van de psychiater en dus niet weg mag van de plaats waar u zich bevindt.

Hoe lang duurt tijdelijke verplichte zorg?

Tijdelijke verplichte zorg kan in totaal maximaal 18 uur lang duren, waarvan maximaal 12 uur, gerekend vanaf het moment dat u door de psychiater bent onderzocht. De tijdelijk verplichte zorg moet noodzakelijk zijn om de crisismaatregel voor te bereiden en af te ronden en moet zo kort mogelijk worden gehouden. De burgemeester neemt de beslissing zo snel mogelijk nadat de psychiater de medische verklaring heeft opgesteld. Soms kan het druk zijn waardoor voor afronding van de procedure meer tijd nodig is.

Beslissing over een crisismaatregel

Besluit de burgemeester een crisismaatregel af te geven? Dan zal hij:

- Daarin aangeven welke vormen van verplichte zorg noodzakelijk zijn om de crisissituatie af te wenden.
- Daarin vermelden wie de zorgaanbieder, de geneesheer-directeur en de zorgverantwoordelijke zijn, die worden belast met de uitvoering van de crisismaatregel en zo nodig de locatie waarin u wordt opgenomen.
- Uw persoonsgegevens (met uw instemming) aan de patiëntenvertrouwenspersoon geven.
- Een advocaat toevoegen (tenzij u dat niet wil).
- Een kopie van de crisismaatregel en de medische verklaring sturen naar u, uw advocaat, de geneesheer-directeur, de inspectie, de officier van justitie, en uw eventuele vertegenwoordiger of gezinsvoogdijwerker.
- U laten weten dat u in beroep kan gaan tegen de crisismaatregel.

De uitvoering van de crisismaatregel

Na afgifte moet de crisismaatregel binnen 24 uur uitgevoerd worden. De burgemeester kan hiervoor de hulp inroepen van ervaren zorgverleners, bijvoorbeeld ambulancepersoneel dat u vervoert naar een locatie waar de zorg kan worden verleend. Ook kan hij assistentie van de politie vragen. Dat laatste kan de burgemeester ook opdragen aan de hulpofficier van justitie.

- De politie en de zorgverleners kunnen toegang krijgen tot elke plaats waar u op dat moment bent.
- Wanneer binnentreden in een woning noodzakelijk is, kan de politie dat tegen uw wil doen.
- De hulpverleners en de politie kunnen gevaarlijke voorwerpen van u afnemen. Deze voorwerpen moeten worden bewaard tenzij dat in strijd is met de wet (zoals bij wapens en drugs).

- De hulpverleners en politie mogen onderzoeken of u gevaarlijke voorwerpen in of onder uw kleding heeft. Onderzoek in het lichaam (visiteren) is niet toegestaan.
- Bovenstaande stappen zijn ingrijpend en geen standaard werkwijze. De wet geeft de mogelijkheid maar benadrukt dat vrijwillige zorg het uitgangspunt is. Als dat niet kan, moet altijd gekozen worden voor de minst ingrijpende verplichte zorgmaatregel. GGZ inGeest is verplicht u op te nemen of u de verplichte zorg te geven. Daarvoor moet de burgemeester wel de crisismaatregel schriftelijk hebben toegestuurd.

Duur van de crisismaatregel

De crisismaatregel duurt maximaal 3 dagen, maar kan door de rechter verlengd worden met maximaal 3 weken als de verplichte zorg nodig blijft om onmiddellijk dreigend ernstig nadeel af te wenden. Er is dan dus nog steeds sprake van een crisissituatie.

Als verlenging van de crisismaatregel nodig is, zal de officier van justitie bij de rechter een *verzoek voortzetting crisismaatregel* indienen. Dit verzoek wordt in een zitting door de rechter behandeld. Uzelf, uw advocaat en uw behandelaar kunnen aan de rechter vertellen waarom de crisismaatregel wel of niet verlengd moet worden.

Advies en ondersteuning

Patiëntenvertrouwenspersoon

Het informeren over de mogelijkheid tot advies en bijstand door een pvp

Met de komst van de Wet verplichte ggz ontvangt de Stichting PVP uw persoonsgegevens (met uw instemming), wanneer voor u een crisismaatregel is afgegeven of een zorgmachtiging is aangevraagd. Hiermee kan de pvp u informeren over de mogelijkheid tot advies en bijstand door een pvp. Landelijk zijn er afspraken gemaakt over de manier waarop persoonsgegevens worden doorgegeven aan de Stichting PVP.

Privacy

GGZ inGeest heeft een privacyreglement over het omgaan met patiëntgegevens. Alles wat u met uw hulpverlener bespreekt, is vertrouwelijk. De hulpverlener heeft een geheimhoudingsplicht. Uw hulpverlener mag geen informatie over u geven aan anderen, zonder uw uitdrukkelijke toestemming. Uitzonderingen zijn overige hulpverleners die direct betrokken zijn bij uw behandeling, uw zorgverzekeraar en de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ). Wanneer een zorgmachtiging of crisismaatregel is aangevraagd bepaalt de Wet verplichte ggz dat informatie-uitwisseling mag plaatsvinden tussen officier van justitie en geneesheer-directeur. In uitzonderlijke gevallen zijn behandelaren genoodzaakt informatie te verstrekken aan Veilig Thuis.

GGZ inGeest voldoet ook aan de wet rondom privacy: de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

Ieder mens is uniek. De aanpak naar herstel dus ook. Met die kennis biedt GGZ inGeest gespecialiseerde psychiatrische zorg. Aan jongeren, volwassenen en ouderen. Met oog voor hun persoonlijke situatie en naaste omgeving. Afgestemd op lichaam en geest en volgens de nieuwste wetenschappelijke inzichten.

GGZ inGeest, samen op eigen wijze

GGZ inGeest
Postbus 74077
1070 BB Amsterdam
www.ggzingeest.nl
december 2019

